

ALDI ANALIZA TRGOVINSKE STATISTIKE

Februar 28, 2005

ANALIZA SPOLJNE TRGOVINE BOSNE I HERCEGOVINE U 2004. GODINI

I. Promjene u spoljnoj trgovini BiH u 2004. godini

U 2004. godini, uvoz Bosne i Hercegovine dostigao je iznos od 9,305 milijardi KM (4,758 milijardi Eura) i veći je u odnosu na 2003. godinu za 11,86 procenata. Izvoz Bosne i Hercegovine u 2004. godini narastao je na 2,818 milijardi KM (1,441 milijarde Eura) i veći je u odnosu na 2003. godinu za 21,35 procenata (povećanje od 495 miliona KM).

II. Promjene u strukturi izvoza Bosne i Hercegovine.

U izvozu Bosne i Hercegovine u 2004. godini i dalje je najdominantniji izvoz drveta i proizvoda od drveta (HS:44), aluminija (HS:76), mineralnih goriva-el energija (HS:27), namještaja (HS:94) i hemijskih proizvoda (HS:28). Izvoz ovih pet grupa proizvoda činile su u 2004. godini 48,72 procenta ukupnog izvoza (Više tabela 1-1.).

Najbrže rastuće grupe izvoznih proizvoda (najveće povećanje izvoza) u 2004. godini bili su hemijski proizvodi (HS:28), mineralna goriva (HS:27), aluminij (HS:76), željezo i čelik (72) i proizvodi od željeza i čelika (HS:73). U 2004. godini samo izvoz ovih pet grupa proizvoda je povećan za 409 miliona KM ili 82,63 procenta ukupnog povećanja izvoza Bosne i Hercegovine (Više u tabeli 1-3.)

Najveće smanjenje izvoza Bosne i Hercegovine u 2004. godini zabilježeno je u izvozu vozila (HS:87), duhana i prerađevina od duhana (HS:24), namještaja (HS:94), obuće (HS:64) i ostalih tekstilnih proizvoda (HS:63). Izvoz ovih pet grupa proizvoda smanjen je za 41 milion KM (Više u tabeli 1-5).

III. Promjene u strukturi uvoza Bosne i Hercegovine

U uvozu Bosne i Hercegovine u 2004. godini i dalje je najdominantniji uvoz mineralnih goriva-nafta (HS:27), mašina aparata i meh. uređaja (HS:84), vozila (HS:87), električnih mašina i uređaja (HS:85) i plastičnih proizvoda (HS:39). Uvoz ovih pet grupa proizvoda u 2004. godini činilo je 38,03 procenta ukupnog uvoza (Više u tabeli 1-2).

Najveće povećanje uvoza u 2004. godini zabilježeno je u uvozu mineralnih goriva-nafta (HS:27), električnih mašina i uređaja (HS:85), vozila (HS:87), željeza i čelika (HS:72) i mašina, aparata i meh. uređaja (HS:84). Uvoz ovih pet grupa proizvoda u 2004. godini je povećan u 2004. godini za 629 miliona KM što predstavlja 63,82 procenta ukupnog povećanja uvoza Bosne i Hercegovine (Više u tabeli 1-4).

Najveće smanjenje uvoza zabilježeno je u uvozu soli, sumpora i cimente (HS:25), živih životinja (HS:01), keramičkih proizvoda (HS:69), šećera i proizvoda od šećera (HS:17) i stakla i staklenih proizvoda (HS:70). Uvoz ovih pet proizvoda je u 2004. godini smanjen za 89 miliona KM (više u tabeli 1-6).

ANALIZA TRGOVINSKE STATISTIKE je dio serije redovnih izvještaja koje objavljuje ALDI. Naši izvještaji mogu uključivati informativnu perspektivu o pojedinim pitanjima vladinih politika, analizu vladinih dokumenata, statističkih izvještaja i pregleda, komentare rezultata drugih istraživanja ili izvještaja prezentovanih na konferencijama ili u javnosti. Svi naši redovni izvještaji prolaze interne provjere, kako bi obezbijedili dostizanje standarda u istraživačkoj kvaliteti i objektivnosti. ALDI udruženje građana, je neprofitna i nevladina organizacija koja podržava razvoj otvorenog društva i ekonomski nezavisnih građana. Sve publikacije ALDI u.g. ne reflektuju uvijek zvanična mišljenja naših klijenata, niti organizacija koja sponzoriraju naša istraživanja.

Tabela 1-1.

Rang lista 20 najdominantnijih grupa izvoznih proizvoda iz Bosne i Hercegovine u 2004. godini.

(Hiljade KM i procenti)

Rank	HS	Grupa proizvoda	Iznos	Iznos	Učešće u Ukupnom izvozu
			Januar – Decembar 2003	Januar – Decembar 2004	
1	44	Drvo i proizvodi od drveta; drveni ugalj	387.891	426.661	15,14%
2	76	Aluminij i proizvodi od aluminija	311.718	375.278	13,31%
3	27	Min. goriva, min. ulja; el. energija; bitum. tvari;	191.632	292.747	10,39%
4	94	Namještaj; nosači madraca; oprema za krevete; svjetiljke; svjetleći znakovi; montazne zgrade	205.189	198.028	7,03%
5	28	Anorganski hemijski proizvodi; organski i anorganski jedinjenja	24.734	164.835	5,85%
6	84	Mašine, aparati i mehanički uređaji, kotlovi; njihovi dijelovi	143.470	151.915	5,39%
7	73	Proizvodi od željeza i čelika	82.720	134.768	4,78%
8	72	Željezo i čelik	80.654	133.638	4,74%
9	62	Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih i heklanih proizvoda	108.628	110.971	3,94%
10	64	Obuća, nazuvci i slični proizvodi; dijelovi tih proizvoda	112.592	106.469	3,78%
11	48	Papir i karton; proizvodi od papirne mase, papira ili od kartona	49.077	65.795	2,33%
12	41	Sirova koža sa dlakom ili bez dlake (osim krzna)	53.356	64.725	2,30%
13	85	Elekt. maš. i oprema i njihovi dijelovi; aparati za snimanje ili reprod. zvuka, tv aparati za snimanje ili reprod. slike i zvuka i dijelovi i pribor.	48.024	50.878	1,80%
14	87	Vozila, osim (inskih vozila; njihovi dijelovi i pribor	64.676	49.934	1,77%
15	39	Plastične mase i proizvodi od plastičnih masa	35.364	40.100	1,42%
16	25	So; sumpor; zemlja i kamen; gips, kreč i cement	20.417	27.411	0,97%
17	82	Alati, nožarski proizvodi, kašike i viljuške od baznih metala; njihovi dijelovi	22.198	22.787	0,81%
18	61	Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili heklani	24.578	21.201	0,75%
19	74	Bakar i proizvodi od bakra	13.755	20.978	0,74%
20	68	Proizvodi od kamena, gipsa, cementa, betona, azbesta, liskuna i sličnih materijala	17.345	20.005	0,71%
Ukupno za gore 20 grupa proizvoda			1.998.016	2.479.124	87,95%

Napomene:

HS – Harmonizovani sistem kodova roba

Izvor podataka: Centralna banka BiH, Statistički podaci: Uvoz i izvoz po robama, FEBRUAR 2005. godine.

Tabela 1-2.

Rang lista 20 najdominantnijih grupa uvoznih proizvoda iz Bosne i Hercegovine u 2004. godini

(Hiljade KM i procenti)

Rank	HS	Grupa proizvoda	Iznos Januar – decembar 2003	Iznos Januar – Decembar 2004	Učešće u Ukupnom Uvozu
		GRUPA PROIZVODA	2003	2004	
1	27	Min. goriva, min. ulja; el. energija; bitum. tvari;	789.698	1.081.304	11,62%
2	84	Mašine, aparati i mehanički uređaji, kotlovi; njihovi dijelovi	767.597	833.757	8,96%
3	87	Vozila, osim šinskih vozila; njihovi dijelovi i pribor	571.498	663.640	7,13%
4	85	Elekt. maš. i oprema i njihovi dijelovi; aparati za snimanje ili reprod. zvuka, tv aparati za snimanje ili reprod. slike i zvuka i dijelovi i pribor.	511.049	613.310	6,59%
5	39	Plastične mase i proizvodi od plastičnih masa	311.113	346.655	3,73%
6	72	Željezo i čelik	253.559	331.342	3,56%
7	73	Proizvodi od željeza i čelika	216.079	242.990	2,61%
8	22	Pića, alkoholi i sirće	212.859	224.651	2,41%
9	30	Farmaceutski proizvodi	192.023	224.251	2,41%
10	10	Žitarice	185.749	200.924	2,16%
11	48	Papir i karton; proizvodi od papirne mase, papira ili od kartona	183.301	190.757	2,05%
12	69	Keramički proizvodi	195.444	176.790	1,90%
13	24	Duhan i prerađene zamjene duhana	154.495	166.540	1,79%
14	94	Namještaj; nosači madraca; oprema za krevete; svjetiljke; svjetleći znakovi; montazne zgrade	159.773	161.020	1,73%
15	64	Obuća, nazuvci i slični proizvodi; dijelovi tih proizvoda	137.809	149.740	1,61%
16	21	Razni prehrambeni proizvodi	149.784	146.090	1,57%
17	33	Eterična ulja i smole; parfimerijski, kozmetički ili toaletni proizvodi	124.873	131.930	1,42%
18	62	Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih i heklanih proizvoda	125.095	131.050	1,41%
19	17	Šećeri i proizvodi od šećera	134.086	126.395	1,36%
20	28	Anorganski hemijski proizvodi; organski i anorganski jedinjenja	102.757	119.311	1,28%
		Ukupno za gore 20 grupa proizvoda	5.478.643	6.262.450	0,672952

Napomene:

HS – Harmonizovani sistem kodova roba

Izvor podataka: Centralna banka BiH, Statistički podaci: Uvoz i izvoz po robama, FEBRUAR 2005. godine.

Tabela 1-3.

Rang lista 20 najbrže rastućih grupa izvoznih proizvoda iz Bosne i Hercegovine u 2004. godini

(Hiljade KM i procenti)

Rank	HS	Grupa proizvoda	Izvoz Januar – decembar 2003	Izvoz Januar – decembar 2004	Neto Povećanje Izvoza	Procentualno Povećanje Izvoza
1	28	Anorganski hemijski proizvodi; organski i anorganski jedinjenja	24.734	164.835	140.101	666,43%
2	27	Min. goriva, min. ulja; el. energija; bitum. tvari;	191.632	292.747	101.115	152,77%
3	76	Aluminij i proizvodi od aluminija	311.718	375.278	63.560	120,39%
4	72	Željezo i čelik	80.654	133.638	52.983	165,69%
5	73	Proizvodi od željeza i čelika	82.720	134.768	52.048	162,92%
6	44	Drvo i proizvodi od drveta; drveni ugadj	387.891	426.661	38.771	110,00%
7	48	Papir i karton; proizvodi od papirne mase, papira ili od kartona	49.077	65.795	16.717	134,06%
8	41	Sirova koža sa dlakom ili bez dlake (osim krzna)	53.356	64.725	11.369	121,31%
9	15	Masti i ulja životinjskog ili biljnog porijekla te proizvodi njihove razgradnje; prerađene jestive masti; životinjski ili biljni voskovi	1.796	11.680	9.884	650,21%
10	84	Mašine, aparati i mehanički uređaji, kotlovi; njihovi dijelovi	143.470	151.915	8.445	105,89%
11	74	Bakar i proizvodi od bakra	13.755	20.978	7.224	152,52%
12	25	So; sumpor; zemlja i kamen; gips, kreč i cement	20.417	27.411	6.994	134,26%
13	04	Mlijeko i mliječni proizvodi; jaja peradi i ptica; prirodni med; ostali jestivi proizvodi životinjskog porijekla	5.133	11.593	6.460	225,85%
14	29	Organska hemijska jedinjenja	1.177	6.302	5.125	535,59%
15	39	Plastične mase i proizvodi od plastičnih masa	35.364	40.100	4.736	113,39%
16	19	Proizvodi od žitarica, brašna, skroba ili mlijeka; poslastičarski proizvodi	13.265	17.990	4.725	135,62%
17	30	Farmaceutski proizvodi	12.923	17.584	4.661	136,07%
18	17	Šećeri i proizvodi od šećera	3.745	7.872	4.127	210,19%
19	26	Rudače, šljaka i pepeo	8.158	12.264	4.106	150,33%
20	52	Pamuk	8.878	12.945	4.067	145,80%
Ukupno za gore 20 grupa proizvoda			1.449.863	1.997.081		

Napomene:

HS – Harmonizovani sistem kodova roba

Izvor podataka: Centralna banka BiH, Statistički podaci: Uvoz i izvoz po robama, FEBRUAR 2005. godine.

Tabela 1-4.

Rang lista 20 najbrže rastućih grupa uvoznih proizvoda iz Bosne i Hercegovine u 2004. godini

(Hiljade KM i procenti)

Rank	HS	Grupa proizvoda	Uvoz Januar – decembar 2003	Uvoz Januar – decembar 2004	Neto Povećanje Izvoza	Procentualno Povećanje Izvoza
1	27	Min. goriva, min. ulja; el. energija; bitum. tvari;	789.698	1.081.304	291.606	136,93%
2	85	Elekt. maš. i oprema i njihovi dijelovi; aparati za snimanje ili reprod. zvuka, tv aparati za snimanje ili reprod. slike i zvuka i dijelovi i pribor.	511.049	613.310	102.261	120,01%
3	87	Vozila, osim šinskih vozila; njihovi dijelovi i pribor	571.498	663.640	92.143	116,12%
4	72	Željezo i čelik	253.559	331.342	77.782	130,68%
5	84	Mašine, aparati i mehanički uređaji, kotlovi; njihovi dijelovi	767.597	833.757	66.160	108,62%
6	39	Plastične mase i proizvodi od plastičnih masa	311.113	346.655	35.542	111,42%
7	30	Farmaceutski proizvodi	192.023	224.251	32.229	116,78%
8	73	Proizvodi od željeza i čelika	216.079	242.990	26.912	112,45%
9	19	Proizvodi od žitarica, brašna, skroba ili mlijeka; poslastičarski proizvodi	78.291	100.423	22.131	128,27%
10	41	Sirova koža sa dlakom ili bez dlake (osim krzna)	81.496	98.452	16.957	120,81%
11	28	Anorganski hemijski proizvodi; organski i anorganski jedinjenja	102.757	119.311	16.554	116,11%
12	76	Aluminij i proizvodi od aluminija	80.552	96.572	16.021	119,89%
13	10	Žitarice	185.749	200.924	15.175	108,17%
14	15	Masti i ulja životinjskog ili biljnog porijekla te proizvodi njihove razgradnje; prerađene jestive masti; životinjski ili biljni voskovi	97.472	110.170	12.698	113,03%
15	16	Prerajevine od mesa, riba, ljuskara, mekušaca ili drugih vodenih beskičmenjaka	76.808	89.085	12.278	115,98%
16	86	Šinska vozila i njihovi dijelovi; željezničke i tramvajske šine i njihovi dijelovi; mehanička i elektromehanička oprema za saobraćajnu signalizaciju	22.119	34.377	12.257	155,42%
17	24	Duhan i prerađene zamjene duhana	154.495	166.540	12.045	107,80%
18	64	Obuća, nazuvci i slični proizvodi; dijelovi tih proizvoda	137.809	149.740	11.931	108,66%
19	18	Kakao i proizvodi od kakaa	87.415	99.264	11.849	113,55%
20	22	Pića, alkoholi i sirće	212.859	224.651	11.792	105,54%
Ukupno za gore 20 grupa proizvoda			4.930.438	5.826.759		

Napomene:

HS – Harmonizovani sistem kodova roba

Izvor podataka: Centralna banka BiH, Statistički podaci: Uvoz i izvoz po robama, FEBRUAR 2005. godine.

Tabela 2-6.

Rang lista 20 najbrže opadajućih grupa izvoznih proizvoda iz Bosne i Hercegovine u 2004. godini

(Hiljade KM i procenti)

Rank	HS	Grupa proizvoda	Izvoz Januar – Decembar 2003	Izvoz Januar – Decembar 2004	Neto Smanjenje Izvoza	Procentualno Smanjenje izvoza
1	87	Vozila, osim šinskih vozila; njihovi dijelovi i pribor	64.676	49.934	-14.742	77,21%
2	24	Duhan i prerađene zamjene duhana	15.811	7.003	-8.807	44,29%
3	94	Namještaj; nosači madraca; oprema za krevete; svjetiljke; svjetleći znakovi; montazne zgrade	205.189	198.028	-7.161	96,51%
4	64	Obuća, nazuvci i slični proizvodi; dijelovi tih proizvoda	112.592	106.469	-6.122	94,56%
5	63	Ostali gotovi tekstilni proizvodi; korišćena odjeća	14.561	10.203	-4.358	70,07%
6	61	Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili heklani	24.578	21.201	-3.377	86,26%
7	34	Sapun, organska površinski aktivna sredstva, dodaci za pranje i podmazivanje, paste za modeliranje, "zubarski voskovi", te zubarski dodaci na bazi gipsa	6.958	3.847	-3.111	55,28%
8	07	Jestivo povrće, korijenje i gomolji	14.192	11.900	-2.291	83,85%
9	55	Umjetna ili sintetička vlakna, rezana	3.198	1.000	-2.198	31,26%
10	08	Jestivo voće i orašasti plodovi; kore agruma, dinja i lubenica	12.702	10.526	-2.175	82,87%
11	42	Proizvodi od kože; predmeti za putovanje, torbe i slično	5.165	3.738	-1.427	72,37%
12	38	Razni proizvodi hemijske industrije	9.665	8.333	-1.332	86,22%
13	90	Optički, fotografski, kinematografski i mjerni instrumenti, medicinski instrumenti i aparati i dijelovi	16.221	15.305	-916	94,35%
14	88	Letjelice, svemirske letjelice i njihovi dijelovi	972	142	-830	14,58%
15	09	Kafa, čaj, mate čaj i začini	2.899	2.304	-595	79,48%
16	96	Razni proizvodi	1.207	656	-551	54,37%
17	46	Proizvodi od slame i esparta i od ostalih materijala za pletarstvo; korpe i drugi pletarski proizvodi	3.094	2.583	-512	83,47%
18	06	Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i cvijeće	899	611	-288	67,93%
19	58	Specijalne tkanine; pletene tkanine; čipke; tapiserije; pozamenterija; vez	657	439	-218	66,78%
20	59	Tekstilni materijali impregnisani, premazani, prevučeni, prekriveni ili laminirani; tekstilni proizvodi prikladni za tehničku upotrebu	884	690	-194	78,00%

Napomene:

HS – Harmonizovani sistem kodova roba

Izvor podataka: Centralna banka BiH, Statistički podaci: Uvoz i izvoz po robama, FEBRUAR 2005. godine.

Tabela 2-7.

Rang lista 18 najbrže opadajućih grupa uvoznih proizvoda iz Bosne i Hercegovine u 2004. godini

(Hiljade KM i procenti)

Rank	HS	Grupa proizvoda	Uvoz Januar – Decembar 2003	Uvoz Januar – Decembar 2004	Neto Smanjenje uvoza	Procentualno Smanjenje Uvoza
1	25	So; sumpor; zemlja i kamen; gips, kreč i cement	123.496	91.876	-31.620	74,40%
2	01	Žive životinje	90.146	64.718	-25.428	71,79%
3	69	Keramički proizvodi	195.444	176.790	-18.654	90,46%
4	17	Šećeri i proizvodi od šećera	134.086	126.395	-7.692	94,26%
5	70	Staklo i stakleni proizvodi	79.569	73.415	-6.155	92,27%
6	23	Ostaci i otpaci od prehrambene industrije; pripremljena životinjska hrana	91.439	85.934	-5.504	93,98%
7	08	Jestivo voće i orašasti plodovi; kore agruma, dinja i lubenica	109.661	104.363	-5.298	95,17%
8	61	Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili heklani	75.869	71.878	-3.991	94,74%
9	21	Razni prehrambeni proizvodi	149.784	146.090	-3.694	97,53%
10	52	Pamuk	63.457	61.434	-2.023	96,81%
11	89	Brodovi, brodice i ploveće konstrukcije	2.891	1.624	-1.267	56,17%
12	51	Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka; predivo i tkanine od konjske dlake	19.060	17.830	-1.230	93,54%
13	93	Oružje i municija; njihovi dijelovi i pribor	4.917	4.107	-811	83,51%
14	97	Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	4.703	3.999	-704	85,04%
15	58	Specijalne tkanine; pletene tkanine; ~ipke; tapiserije; pozamenterija; vez	17.958	17.493	-465	97,41%
16	45	Pluto i proizvodi od pluta	653	560	-93	85,82%
17	43	Prirudno i umjetno krzno; proizvodi od krzna	934	876	-57	93,85%
18	14	Biljni materijali za pletarstvo; biljni proizvodi što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu	126	116	-9	92,63%

Napomene:

HS – Harmonizovani sistem kodova roba

Izvor podataka: Centralna banka BiH, Statistički podaci: Uvoz i izvoz po robama, FEBRUAR 2005. godine.